60e jaargang. — N° 51. Dit nummer bestaat uit 8 bladzijden Zaterdag, 28 Juni 1913

Men schrijft in te Tongeren bij **H. Collée**, uitgever en eigenaar van dit blad.

DE POSTRIJDER verschijnt s woensdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten franco gedaan worden aan den uitgever, Groote Markt, te Tongeren.

Telefoon N° 12

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement :

Twee maal per week, 4 fr. per jaar
Een maal » 3 »
Een blad afzonderlijk 10 centiemen.

De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.

Aankondigingen : 15 centiemen per drukregel.

Reclamen, vonnissen en andere artikels, vooraan of binnen in het blad : 1 frank den drukregel.

GROOTE VLAAMSCHE KERMIS

in het prachtig park der CONCORDIA, op 3, 4 en 10 Augustus aanstaande.

Zie bijzonderheden op de plakbrieven en programmas.

TWEEDE BLAD

Eene hoogstnoodige beperking.

Ei ! welken tijd beleven wij toch !

Zie ! te allen kante rijzen drinkpaleizen, bier- en jeneverkroegen, dans-, cinema- en schouwburgzalen en andere inrichtingen van openbare vermakelijkheden op.

Het zijn alle huizen, waar men, op korten tijd, zijn geld kan kwijt geraken, tegen een kortstondig, snel voorbijgaande genieten.

En wie zijn het, die met hun geld al die nutteloze en dikwijls verderfelijke inrichtingen ondersteunen ?

Zijn het de begoede burgers en de rijke menschen ?

Neen !

Wie zijn het dan ?

Het zijn de mindere standen, die dat doen, en die daarvoor dikwijls het eten uit hunnen mond sparen, of zich tot over de ooren in de schuld steken...

Is dat niet droevig om vast stellen ?

* * *

Niemand zal ontkennen, dat men zich treffelijk mag verzetten, dat men eene treffelijke uitspanning nemen mag op tijd en stond. Maar de uitspanning, zooals die tegenwoordig door het uitgaande publiek verstaan wordt, is veeleer eene inspanning dan eene uitspanning : met zulke uitspanning te nemen verspilt men veel meer kracht dan door den gewonen dagelijkschen arbeid.

Is dat redelijk ?

De oorzaak van het kwaad zit in de overtolligheid van de gelegenheden tot genieten. Daarom is er beperking noodig.

Ja ; daar is beperking noodig van drankhuizen, van cinema's en openbare danszalen, beperking van al wat onder den naam « volksvermaken » kan gerangschikt worden.

En 't is hoogst noodig : al wie het wel meenen met het geluk en het heil van ons volk, roepen het luide.

De landbouwwerken in Juli.

Het maaien der weiden is overal gedaan en veel hooi is ingehaald. Of de oogst goed of slecht geweest is, moet men alle schikkingen nemen om overvloedig nagras te hebben. Het besprenkelen met mestwateren geeft goede uitslagen, doch het mestwater ontbreekt dikwijls, en dan wordt het op voordeelige wijze vervangen door eene dosis werkdadige samengestelde meststoffen. Voor eene lichte erging, verspreidt men per hectaar 200 kg. superfosfaat, 75 kg. potasch-cloruur en 50 kg. sodanitraat.

Na een lichte regen heeft zulks eene spoedige uitwerking.

De oogst volgt gewoonlijk op den hooitijd met een vijftiental dagen tusschenpoos Hij begint met de zomergerst die een lichte voorsprong heeft op de andere graangewassen. Men mag de volle rijpheid niet afwachten om het zichten te beginnen, anders stelt men zich bloot aan verlies door het uitkorrelen. Het gebruik van machienen, vooral der oogstbinders, laat toe rap te werken en veel handarbeid uit te sparen. De ompoeging van het stoppelveld moet onmiddellijk op het inoogsten volgen. Dit heeft voor doel de grond te verluchten en het ontkruid te doen ontkiemen. In de streken waar men afgezonderde teelten doet, rapen, spurrien, knolradijs, roode klaver, dient de ompoeging om de bijgevoegde meststoffen onder te delven.

Voor rapen, gebruikt men per hectaar 300 kg. superfosfaat, 150 kg. potaschcloruur, 100 kg. ammoniak-sulfaat, en na het uitschieten geeft men mestwater of 75 kg. soda nitraat.

Voor de spurie, die vooral in lichte en verschc grond geteelt wordt, geeft men per hectaar 500 kg. metaalslakken, 400 kg. kainiet en 100 kg. ammoniak sulfaat.

Op het einde der maand kan men ook de roode klaver zaaien, die in de volgende lente het eerste groen voeder zal geven. De bijgevoegde bemesting die per hectaar moet gegeven worden, bestaat in 100 kg. superfosfaat, 200 kg. potaschcloruur en 50 kg. ammoniaksulfaat. Men kan ook na graangewassen witte mostaardplanten zaaien, 't zij als voeder of om als groene bemesting ondergedolven te worden.

Jean BLOUX
Landbouw-Ingenieur.

ALLERLEI NIEUWS.

HET MEERENDEEL onzer ongesteldheden en onzer ongemakken komen voort van eene verarming van het bloed, veroorzaakt door wrange vochten, slijm gezamd ; om zich dus wel te gevoelen, moet men dit slijm doen verdwijnen met de Pil Walthéry welke het antislijmachtig geneesmiddel bij uitmuntentheid is. 1 fr. de doos.

— VAN WAAR DE BEVELEN KOMEN. — Wij hebben gezien dat de liberalen en socialisten zich tegen de nieuwe schoolwet hebben verklaard. Het springt in 't oog dat de dagorden welke de twee oppositiepartijen gestemd hebben zoozeer op malkander trekken dat zij uit een zelt den winkel moeten komen.

Een confrater heeft het geheim van die eensgezindheid onzer tegenstrevers achterhaald en meldt dat « ieder der vrij- « metselaarslogiën van Brussel en van « geheel het land verleden Zondag reeds « bevel heeft ontvangen wegens den « Opperraad « van het « Groote Oosten « « van zoohaast mogelijk al de B... der « hoogere G... samen te trommelen ten « einde aan de Br... volksvertegenwoordigers de middelen ter hand te stellen « om het ontwerp doelmatig te bekampen en er de stemming van tegen te « houden. »

Het blijkt dus dat de liberale en socialistische kamerheeren maar poesjenellen zijn in de hand der logiebroeders ; zij zeggen en voeren uit wat in die duistere holen beraamd en bevolen wordt. Gelijk daar gefloten wordt moeten zij dansen ! Schoon !

't Is waarschijnlijk uit de loge ook dat het ordewoord is gekomen dat de schepenen van onderwijs der groote steden en der bijzonderste « anti-klerikale » gemeenten van heel land voor een zelfde doel bijeenroept.

En wij die meenen dat de loge aan geene politiek mee deed !

— DE OOGST IN BELGIE. — Over het algemeen biedt de oogst zich onder buitengewoon gunstige voorwaarden aan. Onder de graansoorten is de rogge de minst goedgelukte. Zij staat zeer dun en schoot niet goed op. De haver staat door den band zeer schoon ; deze die wat laat gezaaid werd is minder dicht en werd door netels en ander onkruid overrompeld. Graan en garst staan schoon.

De beeten hebben wat vertraging in den groei ondergaan. Op sommige plaatsen heeft men ze herplant, daar de grond ten gevolge der regenvlagen geen voldoend opschieten toeliet. Wat de aardappelen betreft, die zullen naar de verklaring van alle landbouwers, een echt boerenjaar beleven.

Het vlas belooft ook een gouden oogst. In de streek van Chièvres hebben echter de onweders van einde mei de vlas- en roggevelden totaal verwoest.

Wat het voeder betreft, zijn de vooruitzichten even heerlijk ; de klaver staat buitengewoon puik, weiden en beemden bieden een schoonen aanblik ; tabak en suikerij beloven het beste zoo nu eindelijk de zon eenige uren per dag wil schijnen.

— RECHT DER OUDERS. — Het Fransche blad *La République française* schrijft :

« De ouders zijn beter dan iemand in « staat praktisch te oordeelen over het- « geen noodig is om kloek en gezond den « geest en de ziel van hunne kinderen te « voeden. Het is eene domheid ze te ver- « wijderen van het toezicht der scholen « en een nationaal onderwijs te willen « inrichten zonder hen ; het is eene mis- « daadheid te willen inrichten tegen hen ».

't Is nochtans hetgene de Fransche geuzen en socialisten doen en wat de Belgische mortelbroeders zouden willen doen.

Deze laatsten hebben zelfs reeds voorgesteld, evenals de socialisten het voorstellen, aan de ouders het vaderlijk gezag te ontnemen.

Maar dan zou 't er spoedig « op « zitten !

— PAARDEN. — Er zijn in België 262.709 paarden. Toen de spoorwegen opkwamen meenden de meeste menschen dat de paarden gingen uitsterven

Menschelijk is misselijk !

Het is met de menschen zooals met de paarden. Sedert honderd jaren zijn er duizenden machienen gebouwd en in werking welke het werk doen van miljoenen menschen

En de nijverheid klaagt nu in vele plaatsen dat ze geene werklieden genoeg heeft en de landbouw klaagt over hetzelfde gebrek !

DE ZENUWACHTIGE HARTKLOPPINGEN, de bleekzucht, de uitputtingen, de aamborstigheden, de schele hoofdpijn, enz. zijn spoedig genezen door de ijzerhoudende Pil van Dr Raphaël welk fr. 1,75 in al de goede apotheken verkocht wordt.

*** Moeder, al de dochters van den koning zijn princessen ?

— Ja, mijn engel !

— Dan zijn al de zonen van den koning zeker snijboonen, moeder ?

— Cornelis zette 't op een loopken...,
Raadt, vrienden, eens waarheen ?
Er eenen pakken van *'t Wit Stoopken.*
Want beter is er geen !....
Vieux-Système merk : 't Wit Stoopken
Jacques Neets, Antwerpen

*** Een bedelaar vroeg eene almoes aan een prullenverkoopend heertje.

— 't Stond u veel beter wat beleefdheid in plaats van geld te vragen, antwoordde deze.

— Ik kan u toch niet vragen wat gij zelt te veel van doen hebt, he, zeide de bedelaar.

— GEEN goede koffie is er mogelijk zonder goede chicorei. De liefhebbers van eene goede ms zullen dus de Trappisten Chicorei Vincart gebruiken Menvindt ze overal.

*** ONSCHULDIG. — Pier Klos was beticht van in een huis te zijn gedrongen om te stelen. En de huurder kwam getuigen dat het wel Pier was die 't feit had gepleegd.

— Wat hebt gij hierop te antwoorden ? vroeg de rechter.

— Menheer, zei Pier Klos, ik ben onschuldig. Hoe kan de mensch zeggen dat hij mij herkend : Ik ben er niet omtrent geweest, ten eerste, . en ten tweede, hij heeft heel den tijd met zijnen kop onder zijn kussen gestoken !

*** Karel Schabelle, soldaat onder 't zesde linieregiment, II° bataillon, stond de wacht aan den ingang van het Museum, en hij had voor « consigne » gekregen, dat hij niemand binnen mocht laten die niet eerst zijnen paraplu in de voorplaats afgegeven had.

— U wen paraplu ? vroeg Karel aan allen die wilden binnengaan.

— 'k En neb geenen meê ! zeiden velen.

— Dan komt gij hier niet binnen ! zei Karel ; al die hier binnen willen, moeten eerst hunnen paraplu in de voorplaats zetten !

— Maar wij hebben geenen paraplu meê !

— Haalt er eenen, zei Karel !!!!

Rookt de Beste cigaretten

« La Nouvelle Américaine »

HOPJES DE BEUKELAER

*** Het kind dat op een stokje rijdt,
En met een stok een stokje smijt,
Meent dat het drijft een moedig paard,
Wel duizend Fransche kroonen waard.
Maar iemand die het wel beziet,
Die vindt een hout en anders niet.
Hoe menig rijdt er op een stok !
Hoe menig zit er op een blok !
Hoe menig woont er in een poel.
En der kt zich in een koningstoel !
Veel rijden, schoon zij gaan te voet :
Hun paard dat is een hooge moed.

— **Migraine, hoofd- en tandpijn névralgies**, plots genezen door een **cachet Gauthier**. 1 en 2 fr. de doos van 6 en 13, bij uwen apotheker. Zooniet, wendt u tot de apotheek Gauthier, Mechelen.

—o— OPHOUDING VAN HANDEL. Verkoop met grooten afslag. — Juweelhandel, Horlogiemakerij en Goudsmederij. — Huis CAMPOTOSTO, gesticht in 1856, Groenselmarkstraat, 38, te BRUSSEL.

Koopt uwe schoenen, sierlijk en goedkoop in het Huis COLLMET, 3, Vinâ-e-d'ilestraat 3, Luik

PETIT-BEURRE LAREIN

— INDIEN GIJ GROOTE WINSTEN WILT DOEN en niettegenstaande Uette en gemakkelijke schoenen dragen, wendt U tot het

Oud Huis J. HEUVELMANS,

36, *Rue Pont d'Ile*, 36, *Luik*

waarvan de artikelen sierlijk, zeer sterk en tevens zeer goedkoop zijn.

Groote keus in SCHOENEN EN BOTTINNEN GANSCH GENAAID van af 8,50 en 10,50.

Men spreekt Vlaamsch.

—o— KUNSTVOORWERPEN. — HUWELIJKSGESCHENKEN. — BRONZEN VAN BARBEDIENNE.

Marmers. Schilderijen.

Sèvres, Saxe, Copenhague (echtheid gewaarborgd). Kleine meubels.

Paul Buastalla, 39, Koninklijkestraat, Brussel. — Telefoon 4925.

ASTHMA

Gij allen die aan het **Asthma** lijdt, schrijft aan **M. ESCOUFLAIRE**, apotheker te **Ath**, die « GRATIS-FRANCO een PROEFDOOS zal senden en

POEDER en SIGARETTEN ESCOUFLAIRE

MET CERTIFICATEN VAN GENEZINGEN

Aankoop van oude metalen, voorraden van afbraak, enz. Afbraak en alle bijheerig werk op mijne kosten. — Comptante betaling.

JOSEPH BOREUX, te ROCOUX.

NELIE

(18e VERVOLG).

Frans De Vliegher had de zijnen geheel en al op de hoogte van den toestand gebracht. Hij had hun gezegd dat het eenige wat nog aan zijn geluk ontbrak de onzekerheid was of de moeder van zijn kind nog leefde en waar zij zich mocht bevinden. Zijne broeders en zusters waren van meening, dat zijn plicht hem voorschreef geene pogingen onverlet te laten, om haar op te sporen. Frans besefte dat. Zijne ongerustheid nam des te meer toe, daar hij verplicht was te bekennen dat de minste aanwijzing hem ontbrak, om met enkele hoop van slagen opzoekingen in dien zin te doen.

Verder sprak Frans met de zijnen over den toestand van Nelie. Zij hadden reeds vernomen dat de zoon van een der rijkste financiers van Antwerpen, van den eigenaar van Het Klooster te Hulmenhout, hare hand gevraagd had. Frans bevestigde dat en trad daarover in bijzonderheden. Mijnheer Von Reisswitz had onmiddellijk zijne toestemming gegeven. Mevrouw had eenen tijd lang tegenstand geboden. Zij, anders zoo trotsch, was zoo zeer door de braafheid van het meisje ingenomen, dat zij zich thans gelukkig achtte Nelie weldra hare schoondochter te mogen noemen. Willem, Stoffel en Lies wisten overigens dat de zoo hooggeachte mevr. Du Pont, wier naam dikwijls in hun dagblad voorkwam, in hunne nicht het levendigste belang stelde, ja, haar hartelijk lief had. Zij waren te zeer Kempenaars, dan dat Nelie en gevolge van dit alles niet aanzienlijk in hunneachting en genegenheid moest rijzen. Zij behoorden ook al te zeer tot den Vlaamschen stam om niet op het denkbeeld te komen dat deze verzoening op eenen maaltijd hoefde bezegeld te worden.

De kinderen De Vliegher wilden ditmaal de zaken in het groot doen. Karel van de Groene Stee en Fien werden benevens Nelie gevraagd. Kee Ruelens die lang als kokin bij groot volk had gewoond, zou de keuken doen. Lies wilde in het begin van geene helpsters hooren ; doch hare broeders eischten dat Jou Lambrechts en Mie Kuypers zouden dus de tafel dienen en de schotels waschen. Aldus zouden allen vertrouwelijk over familiezaken kunnen spreken.

Kee Ruelens had den naam dat weinigen zoo lekker konden koken als zij. De Kempische maaltijd dien zij voor de De Vliegher's gereed maakte, was dan ook smakelijk en keurig in den vollen zin des woords. Het was een feest, gelijk de weinige rijke boeren voor honderd jaar, die van alles afgezonderd op hunne uitgestrekte hofsteden leefden, er op Paaschdag hielden. Het scheen dan ook de oude kracht te hebben bewaard den familiegeest, de hartelijkheid en den zielevrede ongestoord tusschen de dischgenooten te doen heerschen.

— Nelie, zegde Willem, wij moeten het kwaad herstellen dat wij u hebben aangedaan, zou de pastoor prediken. Wij hebben een spaarpotje.

— Ik had besloten daar nog niet over te spreken, zeide Stoffel. Liever had ik dit haar slechts eenige dagen voor haar huwelijk medegedeeld.

— Nelie mag het van nu af weten, hernam Willem genoeglijk. Wij hebben dus eenen spaarpot. Hij is nog a goed gevuld. Ook hebben wij er jaren voor gewerkt en gespaard. Hoe een dubbeltje rollen kan ! Meer dan eens zegde de baas uit de Hamstee mij : « Willem, gij en uwe broeders werkt vroeg en laat, verkwist nietsonnuttigs en hebt verstand van boeren. Gij schept geld ! Dat moet heel plezierig zijn. Maar eene zaak zou mij kwellen, ware ik in uwe plaats. Gij zult nooit trouwen. In welke handen zal uw geld komen, als de laatste De Vliegher de houten frak zal hebben aangetrokken ? Altijd heb ik gedacht dat gij geene familie hadt. Doch daar ik, wat dit punt betreft, zeer nieuwsgierig was, heb ik de zaak goed onderzocht. Ik heb bevonden dat Tist Van Hove de achterkleinneef is van Trees Van Houdt, uwe moeder zaliger. Hij is uw eenige wettige erfgenaam. 't Is te denken dat de laatste De Vliegher Tist zal overleven. Maar zijne afstammelingen die gij van haar noch pluim kent, zullen aan den pot zitten. Zij hebben eene droge lever en zullen met de schoonecenten wel plaats weten, die gij nu met zoo veel moeite bijeenschart. » Ik beken dat dit vooruitzicht mij dikwijls heeft gekweld. Nu zijn wij allen gerustgesteld.

— Waarom zooveel beslag gemaakt om Nelie te zeggen dat zij na onzen dood ons geld zal erven ? vroeg Lies, die naast hare nicht zat en verzot op het meisje was geworden.

— Gij ook ? Dat doet mij genoegen, sprak Willem, heel fijntjes lachend. Ik dacht dat wij u zouden kwijtgeraken. Dat gij naar Nelis van de Haanstee begont te luisteren.

— 't Is een beeld van eenen jongen, als ik mijne meening mag zeggen, sprak Nelie, met vollen mond en uit voller harte. Voor zooveel ik hem ken, is hij daarbij verstandig en braaf.

— Ik wil rechtuit spreken, zegde Lies, medegesleept door zooveel oprechtheid. Nelis heeft mij inderdaad ten huwelijk gevraagd. Tot nu toe heb ik mijn bepaald antwoord uitgesteld.

— Ziet gij hem gaarne, of is hij u onverschillig ? vroeg Frans, die weinig gesproken had. Beminthij u oprecht ?

— Ik heb hem op de proef gesteld, antwoordde Lies, het rechtstreeksche antwoord ontwijkend. Voor veertien dagen als hij mij aansprak, zegde ik hem nog : Ik geloof Nelis dat gij mij gaarne ziet. Maar zou het niet zijn om de centen, die nog al dik in onze kas liggen ? De jongen was geraakt. Lies zegde hij met tranen in de stem, al spelende zullen wij op de Haanstee den kost winnen. Al hadt gij geene roode duit dan zou ik nog gelukkig zijn zoo gij uwe hand in de mijne wildet leggen. Welnu als ik het ooit doe, zal ik Nelis bij deze woorden pakken. Ik zeg niet dat ik op garen en snaren naar de Haanstee wil loopen ; maar van het paart dat mij toekomt zal toch een goede koek voor nichtje bij zijn.

—Mag ik nu ook eens wat zeggen ? vroeg Willem goedmoedig, zich tot Lies wendend.

— Spreek op, antwoordde deze, luid en fel.

— Gij zijt het rentenieren moede en reikhalst naar Lindenhof.

Het meisje sprak niet.

— Ik heb den nagel op den kop geslagen, zeide Willem. Stoffel, jongen, wij moeten zien wat wij te doen hebben. Wij zijn voor slecht weer bevrijd. Ik zal nooit meer willen trachten te beletten dat iemand zijn vrijen wil volge.

— Wij zullen de twee suikerooms blijven, lachte Stoffel Nelie toe. Ons nichtje zal ons in onzen ouden dag zorgvuldig oppassen, ons in alles involgen.

— Wat de oomen al schertsen, riep Nelie uit met een smakelijken lach. Ze zijn in de fleur van hun leven ! Wie twijfelt, of ze zullen mij elk nog eene tante bezorgen.

— Alle scherts ter zijde, sprak Stoffel ; wij hebben eerst nog over ernstige zaken te spreken. Het geen vader Van Bedaf over Tist Van Hove aan Willem zegde, mag niet uit het oog verloren worden. Daar moet gezorgd worden dat Tist nooit ons geld in handen krijge. Wij moeten ook maatregelen nemen opdat Nelie erve wat haar toekomt. Dat is onze wil en onzen wensch. Er moeten testamenten gemaakt worden. Onze Frans heeft daar meer verstand van dan wij. Hij moet maar zeggen, wat wij te doen hebben. Mischien is het voorzichtigste den notaris met dit alles te gelasten.

Men kwam t' akkoord dat dit best zou zijn.

De samenspraak rolde over andere aangelegenheiden. Nelie vertelde belangrijke voorvallen uit haar leven en deelde menige wetenswaardige bijzonderheden mede over de vreemde steden, die zij bezocht had. Het was vrij laat als zij in gezelschap van Karel en Fien, per rijtuig naar de Groene Stee terugkeerde.

XX.

Het landgoed van Max von Reisswitz had tot aan de Fransche Revolutie aan de Engelsche Witheeren tot klooster gediend. Zoo althans luidt de sage in de streek. Het werd dan als zwart goed verkocht, hoorde eenigen tijd aan graaf D. toe, die verplicht was het zoo zwaar te laten hypothekeeren, dat het in het bezit kwam van den Antwerpschen financier.

Uren in het ronde heeft het eigendom zijn ouden naam «Het Kloosters behouden. Het gebouw, gelijk het door graaf D. werd hersteld, is groot en ruim, doch zonder stijl. De tuin, de omgeving is een wonder. Te vergeefs zoekt men daar in de Kempen de weerga van.

Hier heeft de hand des menschen de reuzen van het plantenrijk gespaard, die verscheidene geslachten hadden zien verdwijnen.

Het klooster staat midden in de bosschen.

Daar zijn pijnboomen, die ternauwernood door een volwassen man kunnen omvat worden. Eiken en beuken hebben de overhand. Aan de boorden van het Zilverwater groeien de abeelen en wilgen welig ; de berken ziet men op Den Aard ; aldus heet men de uitgestrekte mastbosschen, van allen ouderdom en elke grootte, die tot Het Klooster behooren.

Max von Reiswitz bevond zich met zijne familie op het landgoed. Zijne echtgenoote had thans volkomen vrede met het toekomstige huwelijk van Armand en Nelie.

Frans was meer dan eens op het Klooster geweest. Zijne betrekkingen met de Von Reisswitz's lieten, wat de hartelijkheid betreft, niets te wenschen over. Men was overeengekomen dat Nelie op de Groene Stee zou blijven wonen.

De vader der juffer had Max medegedeeld dat, hoewel hij nog niet het minste spoor had om Sophie De Groot terug te vinden, hij de vaste hoop koesterde daarin te slagen.

Hij zoo vooral gelukkig zijn indien dat vóór Nelie's huwelijk het geval mocht wezen. De toestand van het meisje kon dan best geregeld worden.

(*Wordt vervolgd*).